

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

XVIII Міжнародна
науково-практична конференція
молодих вчених, курсантів та студентів

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Львів-2023

МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ,
ПОЛЬСЬКОЮ МОВАМИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*XVIII Міжнародної науково-практичної
конференції молодих вчених, курсантів та
студентів*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Львів – 2023

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

- Голова:** **Василь ПОПОВИЧ** – т.в.о. проректора з науково-дослідної роботи Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, доктор технічних наук, професор;
- Заступники голови:** **Сергій ЄМЕЛЬЯНЕНКО** – начальник відділу організації науково-дослідної діяльності, к.т.н., ст. досл., ЛДУ БЖД;
Василь КАРАБИН – д.т.н., доцент, начальник Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту, ЛДУ БЖД;
Андрій ЛІН – к.т.н., доцент, начальник Навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки, ЛДУ БЖД;
Ольга МЕНЬШИКОВА – к.ф.-м.н., доцент, заступник начальника Навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУ БЖД;
- Члени наукового комітету:** **Henryk POLCIK** – PhD, SEW, Cracow, Poland;
Rafal MATUSZKIEWICZ – MSFS, Warsaw, Poland;
Oksana TELAK – Doctor of Sciences, MSFS, Warsaw, Poland ;
Oliver WICHE – PhD, TUBAF, Freiberg, Germany ;
Izabella GRABOWSKA-LEPCZAK – PhD, MSFS, Warsaw, Poland ;
Dariusz SKALSKI – Doctor of Sciences, Professor, UPES, Gdansk, Poland;
Jerzy TELAK – Doctor of Sciences, Professor, ASE, Warszawa, Poland;
Ausra MAZEIKIENE – Doctor of Technical Sciences, Associate Professor, Professor of the Department of Environmental Protection and Water Engineering, VGTU;
Юрій СТАРОДУБ – д.ф.-м.н., професор, професор відділу організації науково-дослідної діяльності, ЛДУ БЖД;
Роман ЛАВРЕЦЬКИЙ – к.і.н., доцент, учений секретар Університету, ЛДУ БЖД;
- Члени оргкомітету:** **Юрій РУДИК** – д.т.н., доцент, головний науковий співробітник відділу організації науково-дослідної діяльності, ЛДУ БЖД;
Ярослав КИРИЛІВ – к.т.н., с.н.с., старший науковий співробітник відділу організації науково-дослідної діяльності, ЛДУ БЖД;
Іван ПАСНАК – к.т.н., доцент, заступник начальника Навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки, ЛДУ БЖД;
Ірина БАБІЙ – к.пед.н., заступник начальника Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту, ЛДУ БЖД;
Тарас БОЙКО – к.т.н., заступник начальника Навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки, ЛДУ БЖД;

Олег СТОКАЛЮК – к.т.н., заступник начальника Навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУ БЖД;

Тетяна ВОЙТОВИЧ – доктор філософії (PhD), науковий співробітник відділу організації науково-дослідної діяльності, ЛДУ БЖД;

Юрій КОПИСТИНСЬКИЙ – к.т.н., начальник докторантури, ад'юнктури, ЛДУ БЖД;

Роман ЯКОВЧУК – д.т.н., доцент, начальник кафедри цивільного захисту та комп'ютерного моделювання екогеофізичних процесів, ЛДУ БЖД;

Олег ПАЗЕН – к.т.н., начальник кафедри наглядово-профілактичної діяльності та пожежної автоматики, ЛДУ БЖД;

Андрій САМЛЮ – к.ю.н., доцент, т.в.о. начальника кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту, ЛДУ БЖД;

Андрій КУЗИК – д.с.-г.н., професор, завідувач кафедри екологічної безпеки, ЛДУ БЖД;

Євген МАРТИН – д.т.н., професор, професор кафедри інформаційних технологій та систем електронних комунікацій, ЛДУ БЖД;

Олег ЗАЧКО – д.т.н., професор, професор кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту, ЛДУ БЖД;

Андрій ЦЮПРИК – д.пед.н., доцент, завідувач кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, ЛДУ БЖД;

Олександр МІРУС – к.т.н., доцент, завідувач кафедри промислової безпеки та охорони праці, ЛДУ БЖД;

Дмитро КОБИЛКІН – к.т.н., голова ради молодих вчених Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, ЛДУ БЖД;

Андрій ГАВРИСЬ – к.т.н., доцент, старший викладач кафедри цивільного захисту та комп'ютерного моделювання екогеофізичних процесів, ЛДУ БЖД;

Ірина КОЧМАР – викладач кафедри екологічної безпеки, ЛДУ БЖД;

Назар БУРАК – к.т.н., доцент, доцент кафедри інформаційних технологій та систем електронних комунікацій, ЛДУ БЖД;

Олег КОВАЛЬЧУК – ад'юнкт кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту, ЛДУ БЖД;

Володимир МИРОШКИН – ад'юнкт кафедри наглядово-профілактичної діяльності та пожежної автоматики, ЛДУ БЖД;

Оксана СТЕЛЬМАХ – к.психол.н., доцент, заступник начальника кафедри практичної психології та педагогіки, ЛДУ БЖД;

Володимир МАРИЧ – к.т.н., старший викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці, ЛДУ БЖД;

УДК 614.84

АНАЛІЗ ПЕРЕЛІКУ КРИТЕРІЇВ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ У СФЕРІ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

*Любомир Маковей***В.В. Придатко****Львівський державний університет безпеки життєдіяльності**

Сучасний аудит – це спеціалізована організаційна форма контролю за впровадженням певних видів господарської діяльності, що добре зарекомендував себе в сучасних умовах забезпечення та підтримання вимог цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки. Аудит – це процес, за допомогою якого незалежний експерт накопичує та оцінює інформацію, що піддається оцінці та належить до специфічної господарської системи для визначення та відображення у висновку ступінь відповідності заявленої суб'єктом господарювання інформації встановленим вимогам та критеріям.

Ключові слова: аудит, нагляд, недоліки.

ANALYSIS OF THE LIST OF INTERNAL AUDIT CRITERIA IN THE FIELD OF FIRE SAFETY

*Lubomyr Makovey***V.V. Prydatko****Lviv State University of Life Safety**

Modern audit is a specialized organizational form of control over the implementation of certain types of economic activity, which has proven itself well in the modern conditions of ensuring and maintaining the requirements of civil protection, man-made and fire safety. An audit is a process by which an independent expert accumulates and evaluates information that is subject to evaluation and belongs to a specific economic system in order to determine and reflect in the conclusion the degree of compliance of the information declared by the economic entity with the established requirements and criteria.

Keywords: audit, supervision, shortcomings.

Основна мета аудиторської діяльності - встановлення достовірності стану забезпечення цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки суб'єкта господарювання і відповідності заявленого стану нормативним актам.

Низкою законодавчих та нормативно-правових актів діючих на теренах нашої держави, що регламентують діяльність суб'єктів господарювання у сфері дотримання вимог з пожежної та техногенної безпеки «законотворець» передбачив майже всі життєві ситуації та варіанти шляхів вирішення відхилень від нормальних умов життєдіяльності за

звичайного стану. Однак наряду із цим питання здійснення «цивільного нагляду», тобто аудиту, у сфері пожежної безпеки до 2022 року не було узаконеним.

Із введенням в дію ДСТУ 9115:2021 «Система управління пожежного безпекою об'єкта захисту. Внутрішній аудит з оцінки протипожежного стану» (далі – ДСТУ), розкрито перелік критеріїв та доказів внутрішнього аудиту з оцінки протипожежного стану суб'єктів господарювання незалежними експертами, які мають право надавати послуги протипожежного призначення у вигляді чек-листу.

Аналізуючи запропонований у ДСТУ чек-лист, що включено до зазначеного нормативного акту, та порівнюючи реальний стан протипожежного захисту будь-якого об'єкту, приходимо до висновку, що запропоновані критерії передбачено для експертів для здійснення аудиту об'єктів, що впроваджують господарську діяльність лише у сфері надання послуг населенню.

Експерт, що надає послуги у сфері пожежної безпеки повинен забезпечити незалежну та повну оцінку систем і процедур протипожежної безпеки, що може допомогти виявити потенційні недоліки. Результатом роботи незалежних експертів повинен бути розгорнутий звіт про реальний стан об'єкту з конкретними та аргументованими пропозиціями, про що зазначено у п. 7.8 та п. 7.9 ДСТУ, щодо підвищення рівня пожежного захисту, однак наряду із цим, вимогами п. 7.6 та додатку А ДСТУ надається обмежений перелік критеріїв оцінки протипожежного стану об'єкту.

Отже, враховуючи вище зазначене можемо зробити висновок, що для забезпечення та підтримання оптимального стану пожежної безпеки об'єкту з дієвою формою нагляду – незалежного аудиту, наявність нормативного акту є актуальна, однак потребується внесення ряду уточнень як до порядку проведення незалежного аудиту з оцінки протипожежного стану так і до переліку критеріїв, а саме:

- розділ 3 ДСТУ «Герміни та визначення понять» доповнити наступними термінами: експерт з пожежної безпеки незалежний, експертний висновок/звіт за результатами проведеного аудиту з оцінки протипожежного стану, якісне оцінювання протипожежного стану, кількісне оцінювання протипожежного стану тощо;

- схему процедури здійснення внутрішнього аудиту з оцінки протипожежного стану об'єкта захисту, наведену у рисунку 1 розділу 5 ДСТУ, доповнити блок-схемою результати внутрішнього аудиту з оцінки протипожежного стану;

- надати роз'яснення та/або внести зміни до тлумачень п. 6.4 ДСТУ, що допускає проведення керівником групи навчання членів групи аудиторів питанням пожежної безпеки, та п. 6.5 ДСТУ, який встановлює обов'язкові

вимоги до членів групи аудиторів – рівень компетенції та кваліфікації у сфері пожежної безпеки;

- виключити п. 6.11 ДСТУ, щодо внесення змін до обсягу програми аудиту, з урахуванням протиріччя зазначених вимог основній меті аудиту - всебічного встановлення достовірності стану забезпечення цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки суб'єкта господарювання і відповідності заявленого стану нормативним актам;

- вимогами п. 7.4 ДСТУ визначити, що відноситься до методів збирання інформації під час внутрішнього аудиту: візуальне обстеження, перевірка документів та опитування чи методи додатку А;

- додатку А «Перелік критеріїв та доказів внутрішнього аудиту з оцінки протипожежного стану» надати статус рекомендованого, а не обов'язкового, та зазначити можливість внесення доповнень до зазначеного переліку в разі необхідності.

Література

1. Кодекс цивільного захисту України.
2. Закон України від 05.04.2007 № 877-V "Про основні засади державного нагляду(контролю) у сфері господарської діяльності".
3. ДСТУ 9115:2021 Внутрішній аудит з оцінки протипожежного стану.

References

1. Codex of Civil Protection of Ukraine.
2. Law of Ukraine dated 04.05.07 N 877-V "On the basic principles of state supervision (control) in the sphere of economic activity".
3. DSTU 9115:2021 Internal audit on the assessment of the fire prevention condition.